

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BODOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2*80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Andiamó a Parighi

A német acélszakosok vezetői, számszerint huszonhatan teljes disz- egyenruhában, kitüntetésekkel éke- sitve köruton vannak Olaszországban. Mindenütt nagy szeretettel és kitörő lelkesedéssel fogadják őket. Rómá- ban, a király születésnapján tartott tott nagy katonai díszszemlére a hadügyminisztérium tisztjei autókön vitték a német vendégeket, ahol főntartott helyet kaptak s minde- nütt elhalmozták őket a figyelemnek és a szeretetnek tüntető megnyilat- kozásaival. A szemle után pedig a tömeg áttörve minden korlátot és minden akadályon, szinte önmagá- ból kikelt lelkesedéssel ünnepelte az acélszakosokat — s a tömegből fel- zugott a biztató kiáltás: „Andiamo a Parighi.” Menjünk Párisba!

Ez nem egyszerű hír, ez már nagyjelentőségű esemény. Hetven millió vérért sértett, felejteni nem tudó és felejteni nem is akaró né- met szív dobbant össze negyven millió lelkes olasz szívvvel s a szí- veknek ettől az összedobbanásától megremegett egész Franciaország. Szazmillió lélek fonódott össze egy gondolatban és telítődött meg az öröm érzésével, hogy újra egymásra találtak. Ezért is volt az öröm kitö- rése és a lelkesedés oly bensőséges és őszinte.

„Az acélszakosok szövetsége tudja — mondotta vezetőjük dr. Heink, Mussolinit üdvözölő beszédében — hogy a liberalizmussal és a marxis- mussal vívott küzdelmében a fa- siszta eszmet kell érvényesítenie. Ennek az eszmének kövén és a kö- zös eszményen nyugszik a naciona- lista Németország és a fasiszta Olaszország közötti barátság. A két népek ugyanaz a sorsa, ugyanazok az eszméi és a közös sors a jövő- ben is párhuzamos haladásra fogja készíteni a két ország fejlődését.”

A negyven millió olasz és hetven millió német lélekhez tizenegy millió magyar lélek is csatlakozott ezen az ünnepen, s tizenegy millió magyar szív is összedobban a lel- kesedésben. Nem ismeretlen, nem új nekünk a német acélszakosok beszéde. Régen, nagyon régen hal- lottuk, hogy közös a sorsunk, s hogy párhuzamos haladásra va- gyunk utalva. Id. gróf Andrássy, a nagy külügyminister mondotta ezt, amikor összekovácsolta a hármaz- szövetséget, amely biztosította az egyensúlyt és megőrizte a békét mindaddig, amíg a szövetség gépe- zetében hiba nem esett. A németek ünneplése Rómában azt jelenti, hogy a hibát belátták s ez a belá- tás ismét elvezeti a népeket és az egymásra utalt hármasszövetség- nemzeteit arra az utra, amelyen újra megteremtik az egyensúlyt és megteremtik majd az igazi békét, ahol nem győzők és legyőzöttek, hanem csakugyan megbékélt nem- zetek élnek egymás mellett. A

fasiszták mostani tüntető kijelen- téseihez hasonlólt hallott már az olasz nép vagy nyolcvan esztendő- vel ezelőtt, amikor Garibaldi elindult Sziciliából, s amikor táborában föl- hangzott a célt jelentő jelszó: „Andiamo a Roma.” A jelszó nyo-

mán, s az ezt kísérő lelkesedés nyomán hamarosan föl szabadult Olaszország. Hisszük, hogy az új jelszó, az andiamo a Parighi is rövidesen meghozza az elnyomott népek szabadságát

Nagy érdeklődéssel várják a Szent Korona mai jótékony teadélutánját

Ma, szombaton délután 5 órakor tartja a Magyar Nők Szent Korona Szövetségének helyi szervezete nagy érdeklődéssel várt jótékonyági tea- délutánját. A nivós teadélután prog- rammját pénteki lapszámunkban kö- zöltük és mint abban jeleztük, a tea- délutánon herceg Odeschalchy Ká- rolyné, Andrássy Klára grófnő akti- ven fog közreműködni.

A hercegné aki a szövetség or- szágos ügyvezető einöke már a mult- ban is járt Baján, amikor szinpatikus előkelő egyénisége általános tisztelet- et és kedvező benyomást keltett. Újabb bajai szereplése elé természe- tesen fokozott nagy érdeklődéssel tekintenek.

Ugyancsak nagy érdeklődéssel vár-

ja a teadélután közönsége Csaplár Konrad ciszterci rendi tanár elismert szónoki tudásának újabb megnyilat- kozását is.

Általában a nivós összejövetel elé nagy várakozással tekintenek, an- nál is inkább, mert ez alkalommal függ össze a 18 bajai kisleány fel- ruházásának megkapó aktusa. Jel- lemző a nagy érdeklődésre, hogy a jegyek nagy része már elővételben elkel. A teadélután 5 órakor a Nem- zeti Szállodában veszi kezdetét. A jegyárúsítás négy óráról eszközöl- hető meghívókat nem bocsátottak ki. A bajai szövetség ismételtlen kéri tagjait és vendégeit, hogy lehetőleg komoly, egyszerű öltözetben jelenje- nek meg.

Népies gazdasági téli tanfolyam Szent- istvánon

Szentistván az átszatolás óta sok olyan hasznos és kulturális kedvez- ményben részesül, amit a régi helye- zetében legtöbbször nélkülözni volt kénytelen. Már az átszatolás alkalmá- val jelezte dr. Burtik tiszti főor- vos, hogy a lakosság részére időköz- zönként vetített képes egészségügyi és szociális irányú előadásokat fog- nak rendezni. Erre már a megfelelő helyiséget, a legnagyobb iskolatermet ki is szemelte. Most pedig arról ér- tesülünk, hogy Scharff Elek várme- gyei gazdasági felügyelő rendez a szentistvániaknak három téli hónapra terjedő népies gazdasági tanfolyamot. A tanfolyam tárgyai a mezőgazda- ság és állattenyésztés, valamint gaz- daságberendezés minden ágát prakti- kus formában ismerteti. E tárgya- kat maga a gazd. felügyelő adja elő. A közismereti tárgyakból számlálást és mérést, természettant, továbbá szőlőművelést Gilián tanító, helyes- írást, fogalmazást és tűzrendészetet Hauzler tanító, kereskedelmi és köz- igazgatási ismereteket, konyhakerté- szetet és gyümölcstermesztést Zim- mer tanító. Karéneket, önképző gaz- dakör szervezését, hasznát, méhé- szetet és selyemhernyótenyésztést Tumbács kántortanító, egészségügyi ismereteket Arnold Lajos dr. ker. orvos és a háziipart egy ottani pol- gárember tanítja. A szentistvániak részéről már is nagy érdeklődést

mutatnak a tanfolyam iránt. A tan- folyam dec. elseje után veszi kezde- tét és február végéig tart.

— **Bankett megváltás.** A Nem- zeti szállóban vasárnap estére hirde- tett bankett megváltásul dr. Tordai Ányos rg. igazgató 10 P-t küldött hozzánk az inségakció céljaira. El- juttatjuk.

— **A bajai népszámlálás.** Tíz esztendővel ezelőtt tartotta Baja városa a legutóbbi népszámlálást. Az idén mint jelentettük újabb népszámlálás lesz. Ennek eszközzésére az előkészületeket már megtették. A terv a polgármester részéről az, hogy a népszámlálás minden tekin- tetben a közérdeket szolgálja. A népszámlálás város fejlődési szem- pontból is jelentőségteljes, mert ek- kor fog eldőlni, hogy Bajának tu- lajdonképpen mennyi a pontos la- kosság létszáma. Ezidőszerint ugyanis csak hozzávetőlegesen tudják hány ember él Baján.

— **November közepéig kell az adóhátralékokat kifizetni.** Felhív- juk a bajai és szentistváni adózó- közönséget, hogy az 1930-ik esztendő negyedik évnegyedére esedé- kes állami és városi adókat a városi adóhivatalnál e hó 18-ig, a délelőtti 8—11 óra közötti időben fizesse be.

Bajai bajok

Irta: Mihályfi János.

Először is, kérem, mindjárt nagy baj az, hogy ez a Hold, még ma is ilyen állhatatlan, ilyen szeszélyes, változékony teremtés. Hiába kötött vele a nemes városi tanács kemény kötést, kétoldalú szerződést, neki az sem okoz lelkiismereti furdalást, hogy pl. olyankor sem világítson, amikor pedig ez kutya kötelessége lenne. Felháborító, hogy mikor a böles kalendáriumszínáló szerint ra- gyogó holdtöltének, nappali világos- ságu éjtszakáknak kellene lennie, akkor Hold önagságát a csillagvi- tezek jobban érdeklik, mint Baja város éjtszakai közönsége s felhők mögé bujva kalandozik tilos, és hát végeredményben jogtalan utakon.

Azután itt vannak ezek a minden szellem és invenció nélküli lábbeli- készítő iparosok. Hogy ezekben semmi lokálpatriotizmus nincsen. Mióta itt van előttük ez a remek velencei tér, Sz. Márk-tér utánzat, a Sz. Háromság-tér. Istenkisértés rajta közönséges cipőben keresztül menni. Ezer tyukszem veszélye les az em- berre s a kegyetlen bukdácsolás a háborgó tengert juttatja eszünkbe. Nem értem, hogy ennyi idő óta nem találtak még fel valami speciális Sz. István-téri cipőt, mely a tyuk- szemek, meg a szárazföldi tengeri- betegség ellen is megvédené az embert. Mert azt csak nem lehet kívánni, hogy Paja város ezt kikö- vezze és rendbehozza! Nem lehet minden történelmi értéket barbár kéz- zel tönkretenni!

Azután bajai baj, kérem, még az is, hogy nincsen nagyobb forgalom a Szegedi uton. Micsoda főséges látvány volna az, a vasuti sorompó- nál minden ötpercben egy hatalmas embercsoport állna és toporzékolva, káromkodva, füstöt nyelve és a méregtől fulladozva várná, míg az amerikai stíliú gyors, tempós tolatás véget ér. Mennyire kidomborítaná ez Baja nagyvárosi jellegét. Ideges, tü- relmetlen rohanás, kegyetlen hajsza, meg hasonlók. De így...

Ha már itt vagyunk, micsoda szé- dületes baj az kérem, hogy az em- berekből kiveszett a romantika iránti hajlam. Micsoda nagyszerű volna az, ha a Goldschmidt-malom és a Hőnig- vendéglő között pl. nem égne egyet- len vilanyilampa sem. Egyetlen egy sem. Mennyi összerébenés mozdulna meg a lelkek mélyén a sötét éjtsza- kákon, mikor a sinek felé közele- nének. Micsoda művészi gyakorlattal kellene ott átkelni azon a sinekkel összehasogatott uton. Azután az a védőfallal eltakart mély árok ott: a sötét esteiken, éjtszakákon, micsoda borzongató is volna. De így? A Goldschmidt malomnál is ég egy lámpa, a Hőnig-vendéglő előtt is. Hiába, ma már nincsen romantika.

Beszéljünk magyarul!

Mert nem tudunk. Némimemü bizonyosságok:

1. Miután. „Miután az osztrák parlamentnek 165 tagja van, az abszolút többség 83 szavazat, így a polgári pártoknak akkor is többségük van a szocialistákkal szemben, ha csupán a keresztény szocialisták és a Schöber-blokk tagjai lépnek fel közösen. miután a két párt szavazatainak száma: 85.” (Ujság-citatum.)

Magyarul így hangzik: Mivel az osztrák parlamentnek 165 tagja van stb. . . mert a két párt . . . stb. Ha okot jelölünk, csak, mert, mivel, minthogy köztöszöt használhatunk, minthogy (és nem: miután) a miután kötőszó csak időt jelölhet.

2. Ugy-mint. „Bérrautó kapható úgy éjjel, mint nappal. Ugy sárcipőt, mint hócipőt olcsón talpalom. A tehenészetben úgy a küllem, mint a termelés tekintetében igen szép eredményt értek el.” (Hirdetések.)

Magyarul: bérrautó kapható éjjel is, nappal is. A tehenészet igen szép eredményt ért el mind formájára, mind termelésre nézve. Cipőt meg sárcipőt olcsón talpalom is. — Ugy — mint csak hasonlító mondatban állhat, máskor a német sowie utánzása. Van bőven kapcsoló szavunk: és, is, mely, szintén, vagy párosával: is-is, mind-mind. Helyes beszéd a régi nóta: Legyen úgy, mint régen volt: süvegelje meg a magyart mind a német, mind az oláh, mint a tót.

3. Eszközöl. „Helyben és vidéki rendeléseket minden időben pontosan eszközöl.” Magyarul: Helyi és vidéki rendeléseket mindig pontosan teljesít, elintézi, elvégez, végrehajt stb. Valami kifancamított eszű ember „eszközölt” először s a példa oly ragadós, hogy ma már mindent eszközölünk. A borbély eszközli a hajvágást (holott csak nyírja a haját), a szuster eszközli a mértékvételt (pedig csak megméri a lábat) a vendég eszközli a fizetést, pedig csak fizet. Maholnap a meghalást is eszközölni fogjuk.

Hová?

Megzörgetik kitört fél ablakom . . .
Tugják talán, hogy én még itt lakom?
Csatlósai a Kuruc Időnek,
A zord szelek tehát értém jönnek?
A vén Kaján lefogta jó lovát . . .
Készen vagyok . . . mehet . . .
. . . Indulhatunk . . . nohát!

Amerre vitt a szél Pegazusom
Elbámullék az emberi jussom;
Végig az út mentén görnyedt árnyak
Felhők alatt mily rohamra járnak,
S az iramon lelkem elandalog.
Testvér! hová rohansz . . .?
. . . Oly sürgős a dolog?

Sóhajok

Beköszöntött már a hűvös este,
S nap lenyugtát kőd s a dér kereste
Őszi napnak fáradt alkonyán —
— Késve nyílt sápadt ibolyám.

Szomorú fű lassú erek partján
Hörönjárt enyhe vízbe hájtán
Éldégtél, míg forró nap hevén
Éltűnt az ér, s rág szű gyökerén.

Mit nem néznek szőke-barna lányok,
S nem igéz meg pillangós ruhájok:
Ifju völnek, ifju koraven;
Vándor daru — vándoridejen.

PÁZMÁNY ANDRÁS

50 millió métermázsza szén termeltek 9 hónap alatt a magyar bányák

Most jelent meg a kimutatás Magyarország széntermeléséről, szén szállításáról, szénbehozataláról és kiviteléről az év első 9 hónapjáról. A statisztika szerint, amelyet Müller Gyula, a kereskedelmi minisztériumba berendelt Máv főfelügyelő készített, az 1930. év első 9 hónapja alatt a bányák széntermelése 50.025.795 métermázsza volt. Ebből a termelt szén mennyiségéből ugyanaz alatt az idő alatt 44.288.419 métermázsza került a kereskedelmi forgalomba. A széntermelés az év elején volt a legnagyobb, az év közepén a termelés is, a fogyasztás is erősen csökkent, szemténben azonban már több szén került a kereskedelmi forgalomba, mint amennyit ebben a hónapban kibányáztak.

A többletet a készletekből szállították a bányák, minek következtében készletük örvendően le is apadt. A legnagyobb hazai szénfogyasztó az ipar, amely a termelt szénmennyiségből 2.72 millió métermázsát vett át, azután a közlekedés következik 42 millió métermázsával. A közműveknek 746.949 métermázsára a háztartásoknak 417.975 métermázsára, a mezőgazdaságnak 199.284 métermázsára volt szüksége. A hazai szénbányák 1930. szeptember 30-án 3.583.990 métermázsai szénkészlettel rendelkeztek. A szénbehozatal ezalatt az idő alatt 5.847 millió, a kokszebehozatal 2.902 millió, a szénkivitel pedig 2.740 millió métermázsza volt.

Jövedelmező-e a zabtermesztés?

Erre a kérdésre a ma sötétben látó gazda rendszerint határozott „nem-mel” felel. Igaza is van, ha a zabot a régi, általános elterjedt rendszer szerint kezeli és gondozza. Vagyis ha a legsoványabb, az istállótrágyától legtávolabb eső, a legkisebb gonddal előkészített földjébe silány fajtát vet, ebből is silány minőségű magot használ, a vetéssel megkésik, különösen pedig, ha nem használ alája műtrágyát. Ezek a hibák együttesen eredményezték a folyó évben is, hogy a száz holdnál kisebb gazdák csak 499 q, a nagyobbak pedig 543 q zabot arattak, amely csekély mennyiség nem hogy hasznot adhatott volna, hanem határozottan ráfizetéssel járt. Ha azonban a gazda az értékes magyar nemesített zabfajták közül választja ki a viszonyai közt legjobban bevalót és azt gondosan előkészített talajba veti, több métermázsával fokozza a termést. Ezáltal a búzával jelenleg egyenlő, vagy még annál is magasabb áru zab termesztése egy csapásra jövedelmezővé válik. Termé-

zetes azonban, hogy a bőtermő, nemesített zabfajtáknak egy kicsit kedvezni kell, vagyis jól előkészített földbe, jókor kell vetni. Nem szabad számításán kívül hagyni, hogy a zabföld rendszerint messze esik az istállótrágyától és így táplálóanyag-pótlást követel. Talaját legalább szuperfoszfáttal kell megtrágyázni, amit a zab nagyon bő terméssel, még a mai alacsony zabárak mellett is hasznóhajtóan hálál meg. A szuperfoszfát különösen abban az esetben lesz hasznóhajtó, ha kombinált vetőgéppel sorba adunk kat. holdanként 80—100 kg szuperfoszfátot, mert így kevesebb műtrágyával, tehát kevesebb kiadással szinte nagyobb eredményt érünk el, mint a szórva adott 150 kg-mal. Ha nem volna kombinált vetőgépünk, úgy ugyanakkora hatás elérésére meg az ősszel, vagy a tél folyamán, legkésőbb a tavaszi fogasolás előtt kell 150 kg szuperfoszfátot szórva alkalmazni. Nagyon kizsárolt talajokon a szuperfoszfát mellett 80—100 kg mésznitrogént is okvetlenül kell alkalmazni, mert anélkül a szuperfoszfát is hatástalan marad.

A Szaharától a világ tetejéig

Szudán oroszlanlaktá bozójától fel Kamcsatkáig, az emberstűrs Indiától a Jeges-tenger partvidékén elszórtan tengődő eszkimók gyermek népéig, négy világ rész minden exotikus népe s tája megelevenedik az uti rajzoknak abban a pompás új sorozatában, amelyet a Franklin Társulat kiadásában, Cholnoky Jenő szerkesztésében megjelenő „Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára” döntött most egyszerűen az utleíró munkákban oly szegény magyar könyvpiacra.

Az utirajzok olvasótáborra megsokszorozódott a világháború alatt és óta. De nemcsak az érdeklődés és fogékonyság s az utazás vágya nőtt meg az emberekben: az utazások, kutatások, földrajzi ismeretek fontossága is határtalanul megnövekedett.

A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtárában most megjelent ezernyi képpel illusztrált utazások színterei Ázsiát, Afrikát, Océániát, Észak és Dél-Amerikát mind mind elérhetőnek érezzük ma már, de éppen elég messze vannak mégis ahhoz és elég ismeretlenek, hogy a regényesség kéklő messzeségéből csalogassanak. Ezért kísérjük el örömprepsze kutatóinkat; bármire vezérelnek is

bennünket, úgy érezzük, eljön az idő, amikor mi is felkerekedünk, hogy kövessük nyomdokaikat.

Ezért érezzük Stein Aurél könyvét olvasva, aki Nagy Sándor hódító seregének nyomait kutatta fel India határszélén, (Nagy Sándor nyomában Indiában) és Baktay Ervin utleírásában gyönyörködve, aki meg a nagy székelly magyar, Körösi Csoma Sándor nyomát követte, nagybeteg, Kasmirból Nyugat-Tibet zordon tájaira. Könél és ércnél maradandóbb emléke Csoma utjának s a magáé-
nak is, gyönyörű könyve: A világ tetején.

Cholnoky Jenő két kötetes Afrikája régi hiányt pótol a magyar földrajzi irodalomban. Temérdek képe, világos, elevenen pergő stílusa a legjobb s leghasznosabb olvasnivalót nyújtja.

Amily könnyedén suhant autója a Nilus mentén fölfelé Szudán orozslánokat rejtő vadonjaiba, Abesszinia határszéléig, oly könnyedén gördül Almásy László elbeszélése is erről a maga módján uttóró, kalandos utazásról. (Autóval Szudánba.)

A norvég Kristian Leden a Hudson-öböl menti eszkimók életének megkapó leírásával, (Kjuvatjn jégmezői) döbönt meg és bájol el bennünket.

— **Ünnepi mise.** Holnap, vasárnap délután 11 órakor a belvárosi templomban Ottó királyi születésnapja emlékére ünnepi főpapi szent mise lesz.

— **Áramszünet.** Folyó hó 16-án, vasárnap az áramszolgáltatás délelőtt 9-től előreláthatólag 12 óráig szünetelni fog, hogy a távvezetékeken egypár mulhatatlanul szükséges fenn-tartási munkát elvégezhesse.

— **Negyvenezer pengős állami hozzájárulással hajatavat épít Esztergom.** Esztergom a trianoni békével legnépesebb környékét vesz-tette el, a lakosság létfenntartásának biztosítása érdekében elhatározta, hogy termései és történelmi értékeinek felhasználásával fokozza az idegenforgalmat és Esztergomot fürdő és iskolavárosná alakítja át. A Hévíz felhasználásával magán öke modern fürdőt, strandfürdőt létesített, a város pedig a Speyer kölesönnel, valamint kétmillió pengős beltölvi kölesönnel kiépítette a vízvezetékét, kiegészítette csatornahálózatát, kikövezte az utakat, parkokat létesített és iskolákat épített, amelyekben több, mint háromszáz vidéki tanuló végzi tanulmányait. A kormány a katasztrófális munkanélküliség csökkentésére a városoknak a sürgős közmunkák megindításához különböző összegű hozzájárulást adott Esztergom negyvenezer pengőt kapott. A kormány részéről azt a tervet vetették fel, Esztergom a pénzenhalastavat építsen.

— **A malomipar vasárnapi munkaszünete.** Tudvalevőleg a malomiparban vasár- és Szent István napján egész napon át munkaszünetet ír elő a vonatkozó miniszteri rendelet és csupán a köznapokon üzemből nem foganatosítható tisztántartási és helyreállítási munkákat enged meg. Az Országos Molnárszövetség felterjesztésére most kimondta a minisztérium, hogy a daráló malmokra ugyancsak az a rendelkezés áll fenn a vasár- és Szent István napi záróra tekintetében, mint a lisztet gyártó malmokra. A Molnárszövetség azon kívánságának, hogy az örlemények munkaszüneti napokon gabonával való kicserélése betiltassék, a minisztérium nem tett eleget.

Agostini könyvének, Tíz év a Tüzföldön már pusztá címe is rá mutat, hogy ennek a már-már sarki jellegű szigetnek egyik legkitűnőbb ismerője kalauzol bennünket e regényes messze földön és szerencséslen kivesző népe között.

A svéd Sten Bergmann Kamcsatka rövid nyaru kietlen tájait és őslakóinak életét rajzolja meg vonzó könyvében: Kamcsatka nomádjai közt. A magyar utleíró irodalomban teljesen ismeretlen földről hoz hirt nekünk. A sorozat másik északi kötete Pfizenmayer: Kelet-Szibiri ősvilága, a szibiri mammut leletek felkutatására küldött orosz expedíció kalandjait beszéli el Irkucktól a Jeges-tengerig, a Leona, a Jona és Kolima folyó vidékein.

Az amerikai Taylor Uj-Guinea lakóiról ad regényes kalandokban páratlan beszámolót, a legfantasztikusabb kalandregény nem izgalmas e valóban átélt eseményeknél.

Igy végig: a 10 nagyszerű kötet együtt komoly irodalmi esemény; a magyar olvasók a legzebb és legérdekesebb könyveket kapják a Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára kötetiben. Érdeklődőknek prospektust a Franklin Társulat (Bp. IV. Egyetem utca 4.) szívesen küld.

HIREK

Ősszel.

Lehullik a magas égről
A gyémántos csillag.
Tudom lányka — tavasz elmúlt
Szerelem is meghalt.

Ott ragyogott fenn az égen
Az ezüstös holddal,
Együtt jártunk a fák alatt . . .
Akkor boldog voltam.

Most egyedül sétálgatok
A zörgő leveleken . . .
Nincs, kihez egy szót is szólnék
Messze a vidéken.

Árva lettem, nagyon árva,
De mégsem egészen
Velem van egy hű barátom:
Bánatos emlékem.

A. D.

— **Americanas est.** Az Emericana bajai conventje ma, szombaton este tartja gyűlését. A gyűlés előadója Böhm Jenő kiscsávolyi plébános.

— **A Bajai Daloskör hangversenye.** Mint köztudomású a Szekszárdi Dalárda meghívása folytán Daloskörünk ez év tavaszán Szekszárdon vendégszerepelt s osztatlan elismerést szerzett a bajai névnek. A szíves vendéglátást a Bajai Daloskör viszonzni kívánja és megállapodott a Szekszárdi Dalárával egy, folyó évi december 6-én Baján, a Nemzeti Szálló nagytermében rendezendő közös hangversenyben. A műsor végleges megállapítása most folyik — arról egy későbbi számunkban referálunk — de előreláthatólag úgy a műsor, mint a szekszárdi és helyi közéleti előkelőségek megjelenése révén e hangverseny kimagasló, kulturális és társadalmi esemény lesz. Baja város zenei kulturáját régóta előnyösen irányító és országos viszonylatban is kiváló Bajai Daloskör szereplése feltétlenül nagy sikert is jelent.

— **Személy változások a Köztisztviselőknél.** A Magyar Köztisztviselők fogyasztási termelő és értékesítő szövetkezetének bajai fiókjánál személyváltozások történtek. A Baján nagyon népszerű cég munkás üzletvezetőjét Güttel Rezsőt a Győri fiókhoz helyezték hasonló minőségben. A kintinó üzletmester tulajdonságaival rendelkező intelligens Güttel Rezső három és fél évig működött a bajai fióknál és rátermettségével előnyösen fokozta az üzlet vevőkörének számát. Ügyességének méltányolásul helyezték a nagyobb győri fiókhoz. Helyébe Horváth Gyula üzletvezetőt helyezték, aki szintén nagy gyakorlattal bíró szimpatikus üzletmester.

— **Mécs László Pécsen és Kaposváron.** Mécs László a ma élő magyar költők legnagyobbja pénteken Kaposváron irodalmi estet rendez. A kiváló papköltő szereplését, mint annak idején Baja városa, Kaposvár is rendkívüli érdeklődéssel és lelkesedéssel várta. Az estélyen Kaposvár zeneművészei is közreműködtek. Csütörtökön pedig Pécsen tartott Mécs László szavaló estét. A szavaló este már az összes jegyek elővételben elfogytak. Az estélyen leírhatatlanul meleg sikert aratott a legnagyobb és legnépszerűbb magyar költő, akit az előkelő és nagyszámú közönség sokáig lelkesen ünnepelt.

Milyen pártállás győzött a regőcei kerületben ?

Most, hogy a választás lezajlott, sokan magyarázzák a dolgokat. Egyik így, a másik amúgy.

Egyesek harsonákat fujnak, s örömmel hirdetik azt, hogy a kormány vereségét jelenti a regőcei választás. Mások már tovább mennek a magyarázattal. A nép öntudatra ébredt! Maga akarja a nép kezébe venni a sorsának az intézését! A mostani kormányban nem látja biztosítékát a nép annak, hogy jobb helyzetbe kerüljön! Csak az ellenzéknel látja boldogulásának lehetőségét a nép! Es így tovább fejtegetik a helyzetet sokan.

Alkalmunk volt egy környékbeli gazdával beszélni, akit megkérdeztünk, hogy miért lettek olyan nagy ellenzékiek? Talán az 1918 sorsára szeretnék vinni a nemzetet ők is, a derék, szorgalmas, még mindig elég jólétnek örvendő gazdák?

— Dehogy akarjuk uram! Mi csak Mojzes Jánost akartuk megválasztani. Hogy az ellenzék lett, hát mi is azok lettünk. Ha kormánypárti programmal jött volna, hát mi is kormánypártiak lettünk volna.

Ebből azután láthatja mindenki, hogy melyik pártállás győzött 1930-ban a fenti kerületben.

Megmarta a veszett kutya és megveszett

Bátmonostor község gulyásának Horváth István (cserkás)-nak megveszett a kutyája. Fedig hűséges derék kutya volt. A gulyát segített terelgetni. Ki is járt neki ezért a mindennapi becsteléses ellátás. Szinte a családdal együtt evett ő, a segítőtárs is. Azonban a baj elérte, megveszett a derék pui. Veszettségében azután elfelejtette gazdája jószágát s megmarta annak leányát. Megmarta azonkívül a község bikáját s több tehenet is, mire sikerült agyonütni a veszett ebet Mintegy

négy héttel ezelőtt történt mindez. A gulyás leányát felvitték Budapestre, ahonnan gyógyultan, megfelelő számú oltások után már vissza is érkezett. Azonban a szarvasmarhák nem így történt. Azoknál elmaradt a védőoltás, s így a község bikája s egy tehen eddig már a veszettség áldozatául esett. Most indult meg a gazdák körében az akció, hogy teheneiket beoltassák, mert minden gulyára járó tehen gyanus Bátmonostoron.

— **Vasárnap este 8 órakor lesz a Kat. Legényegyletben a Szent Imre-ünnepély.** Több ének és szavalat, valamint „A glóriás herceg” című szindarab szerepel a gazdag és változatos műsorban. A Legényegylet vezetősége ezúton meghívja az egylet pártoló, rendes tagjait és a város közönségét.

— **Felhívás.** A város a népszámlálással kapcsolatban is szolgálni kíván szociális feladatokat és ezért lehető munkaalkalmat nyújt igazoltan munkanélküli szellemi foglalkozásuk közül azoknak, akik tiszta, szép, olvasható írásuknál, nyelvismeretüknel és megvizsgáztatásuk során hozzáértésüknel fogva erre a nagy pontosságot igénylő fontos munkára alkalmasaknak bizonyulnak. Mintegy 34—40 egyén juthat időleges keresethez. Felhívhatnak az érdekeltek, hogy felvételük érdekében 1930. évi november hó 18 napjáig hétköznapokon, délelőtti órákban 11—12 óráig jelentkezzenek a városi székház emelet 4 szu. hivatalában, ahol bővebb felvilágosítást is nyernek. A díjazható munkaezőkön kívül hálásan fogadná a hatóság mindazoknak áldozatos és önkéntes munkálkodását, akik e komoly horderejű

munkában ügyszeretettüknel fogva segítő kezet nyújtani és tudásukat segítségül odaadni megértő szeretettel készségesek lennének. Kérjük, hogy ez a szíves készség is mihamarabb jeleztesse. Baja, 1930. november 14. Polgármester.

— **Besztercebányán egyetlen napon négyszáz kivándorló kapott utlevelet.** A „Slovák” a szlovákok nagyarányú kivándorlásának és gazdasági nyomorának illusztrálására felemlíti, hogy Besztercebányán egy napon egyszerre 4 000 kivándorló utlevelet adták ki. E kivándorlók nagyrésztben vaktában mennek munka után külföldre, a tengerentútra és maguk sem tudják, hogy megmaradnak-e például Braziliában és nem lesznek-e kénytelenek tovább menni egész Ausztráliáig. Felvidéke semmi esetre sincs számukra kenyér és minthogy nem hajlandók tetlenül nézni, mint hal éhen családjuk, inkább külföldre mennek. A kivándorlóknak az az álláspontjuk, hogy ha már egyszer el kell pusztulniok, végeredményben mindegy, hogy otthon, vagy a külföldön történik-e ez meg. Csehszlovákiában a szlovákok számára nincs életremény s ezért nem csodálható, hogy az éhhalál elől a világba szaladnak.

Drágább van, jobb nincs! Az 1930-as Morris Oxford Six

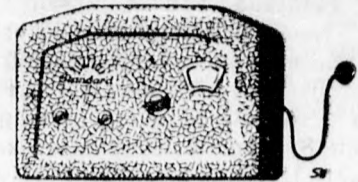
a hathengeres kétliteresek legjobbjá.

Finger typ controll, hydraulikus fékek, triplex üvegezés stb.
Áraink, hitelfeltételeink a legjutányosabbak.

kérjen felvilágosítást, ajánlatot:

Morris Autók Képviselete Budapest, VI., Andrássy-ut 28.

3a MAGYAR RÁDIO

Standard 3a

3+1 CSÖVES TÖKÉLETES HÁLÓZATI RÁDIO
LEGSZEBB LEGOLCSÓBB, LEGTÖBBETTUD
KAPHATÓ 6-12-18 HAVI RÉSZLETRE

— **Bácskában nincs munkanélküliség.** Dr. Szabovijevits Dusan kormányfőtanácsos alispán a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén nagy horderejű megállapítást közölt. Az alispán jelentése során azt az örvendetes tapasztalatot nyilvánította, hogy a csonkavármegye községeinek munkaviszonyai az egész országban első helyen állnak. Munkanélküliség ugyszólván egyetlen községben nincsen. És ameddig a mezőgazdasági munkák tartanak az inséges munkanélküli állapottól egyáltalában nem kell tartani. Csupán a nehezebb téli hónapok fognak némi változást hozni, bár bizonyos, hogy a helyzet Bácskában akkor is türethető marad. Az alispán pontos tapasztalatokon alapult megállapítása nagy jelentőségű főként most, amikor az egész országban a munkanélküliség és nyomorról panaszkodnak.

— **November végéig be kell adni a házbérvallomási ivateket.** Ertesítjük az adózó közönséget, hogy a 1931. évre szóló házbérvallomási ivateket november végéig kell beszolgáltatni a városi adóhivatalhoz. Az elkésztett beérkező adóívek tulajdonosait a kivetendő házadó 5 és 10 százalékkal sújtják. A vallomási ivatek városháza emelet 20. számú helyiségében 6 filléért kaphatók.

— **A macska felgyújtott egy üzletet.** Kovács János neki kereskedő égő cigarettáját a pulton hagyva, pár percre kiment üzletéből. Ezalatt a boltban levő macska felmászott a pultra és az ott felhalmozott gyufaskatulyákat rádöntötte az égő cigarettára. A gyufaskatulyák lángot vetettek s pillanatok alatt tűzbeborult az egész üzlet. A tüzet csak nagynehezen lehetett eloltani. A kár jelentékeny.

— **A Pesti Tőzsde új száma a Bauxit Trustról, a Vásárpénztárról, a Nemzetközi Vásárról, a HÉV-ről, a Községi Takarékról, az új Investment Trustról, Nemes Marcell hagyatékáról, a benzinvállalatokról stb. közöl rendkívül érdekes információkat. Nyilatkoznak a lapban P. Livesey igazgató, dr. Egry Aurél, Milecz István alispán és mások. Érdekes vas- és gépipari, textil, vegyészeti, biztosítási mellékletek egészítik ki a lapot. Ára 40 fillér.**

A legujabb, legjobb, legolcsóbb a FRANCOVILLA rádiókészülék

Kapható: **Bruszt József cégnél,** Baján, Szent István-tér 4.
Telefon: 255.

— **Felhívás.** Sándor László ur, bajai vasuti üzletét át szándékozom venni. Felhívom ezen vendéglőüzlet hitelezőit, hogy követeléseiket a „Pannonia” Sörfőző Részvénytársaságnál Pécsen 8 napon belül annál inkább ajánlott levélben bejelenteni szíveskedjenek, mert később történő bejelentéseket nem vehetek figyelembe. Kiss Miklós hatvani vendéglős.

— **Nívós táncestélyt** rendez november hó 15-én, ma vasárnap 8 órai kezdettel az Ipartestület nagytermében Laky táncitanár és ezúton hívja fel figyelmüket a tánc kedvelő ifjuságnak.

Külföldi pneumatik

és légszűrővel abroncs vezérlésviselet keres agilis, lehetőleg jól bevezetett

körzetképviselőt.

Ajánlatok „Rentabilis” jellegére Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV. Városház u 10 alá kéretnek.

— **Oláh parasztnak erőszakos erdőbirtorlása.** Tismena királyságbeli oláh községben az erdészeti hivatal és a község lakosai között egy vitás erdőterület miatt súlyos agrárkonfliktus tört ki. A községi előjáróság emberei kísérletet tettek a kedélyek lecsillapítására, a lakosság azonban úgy őket, mint az erdőmérnököt és a közeli monostor főnökét fejszékkel kényszerítette visszavonulásra. A vitás erdőterület a lakosság erőszakkal birtokába vette. A hatóságok képviselőinek csak nagy erőfeszítések árán sikerült a nyugalmat helyreállítani.

— **Borzalmas tűzkatasztrófa.** A zalamegyei Vaspör-Velence községben pénteken borzalmas tűzkatasztrófa történt. A községben kigyulladt egy ház és a tűz következtében a még álomban levő lakók közül hárman elégték. Egy idős asszony, aki maga is súlyos égési sebeket szenvedett, amikor tudatára ébredt a szerencsétlenségnek, őrzöngeni kezdett.

— **Ma minden ember** az inségesek segítségére siet. Segítsen Ön is a nyomorgókon. Vegyen Jótékony-célú Államisorsjegyet, mellyel nemcsak jótékonycélt gyakorol, de megnyerheti a 30.000 pengős főnyereményt. Kapható minden dohánytözsdeben.

HENERÁRY-KÁVÉ prima, illatos keverék, hozzáértők számára a legfinomabb aromájú fajtákból összeállítva negyed kg P 2.80. Készítse kávéját a mi pörköltkáv-keverékünkön. Naponta friss pörköltkáv kapható! **ÜZV. HENERÁRY ANTALNÉ** és **FIA** fűszer- és csemegekereskedők. Baja. Telefonszám 70.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik húgysavas sók tulszaporodásában és közszenyben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknel is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MOZI

Kérelem!

Tekintettel a nagy számban kiadott kedvezményes jegyekre, tisztelettel kérem a t. közönséget, hogy utalványait a nappali pénztárnál kellő időben váltsák be, nehogy az esti előadásnál hely nélkül maradjanak.

Pénztári órák: reggel 10 től 12-ig délután 4 órától.

tisztelettel

Uránia mozgószínház.

Áraimat leszállítottam!

A „Zephir” világszerte a legismertebb magyar kályha több mint 30.000 db. forgalomban!

Legtakarókosabb fűtés!

Ártírossága örökös!

fatüzelésű, légfűtéses folytonegő kályha

10 kiló fűt egy fával **24** órá

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakás is fűtenek!

Leszállított árak:

„IZÉN- és kokiz-tüzelésű „HEROS” és „REKORD” kályhák . . P 45.—től
„ZEPHIR” kályhák . . P 90.—től

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld **HÉBER SÁNDOR**

kályha- és tűzhelygyára

Budapest, Vilmos császár-ut 39.

(Hajós-utca sarok.)

Kályháimból lerakat **SZEKELY LEÓ** Baja

Imbolygó alakok az utcán

Szentistván akkor még közönséges falu volt és reménytelenül várta várossá való előléptetését. Estefelét történt, a szüreti gyönyörűséges hangulaton már jobbára felülemelkedtek az emberek és javában forrtak a borok . . .

Két imbolygó árnyék haladt az utcán. Egyszerre tompa zuhanás, utána fojtott jajveszékkelés ijesztette meg a ráckutnál vízethúzó asszonyokat. A fehércselédek rémülten rohantak a szerencsétlenség színhelyére, ahol a két boldog atyafi már javában — horkolt. Mikor keltegették őket, az egyik megkérdezte:

— Sógor, igazán én vagyok itt?

A sógor szegény, a váratlan földméréstől alaposan tájálta a derekát. Bizalmasan hunyorgatott a borostás szemöldöke alól:

— Nem járunk erre felé, eltört az üveg

A két jámbor felcihelődött, a borogz csak úgy áradt belőlük.

Másik alkalommal a Budapesti uton kalaplengető hadfi tántorogva kiáltozta politikai álláspontját:

— Eljen Noé apánk:

A politikai ellenfél egy ártatlan utszéli fa — ugylátszik az is Mojzespárti lehetett — mert nem hajolt meg a választópolgár előtt, aminek következtében az hanyat-homlok zuhant az árokba.

Egy cipészület előtt szájtató inaskölyök kötényébe dugott kezekkel fixirozta a járókelőket. Mellette egy csöppnyi gyerek — alig volt 7 éves — félliteres üvegcancsót szorongatott magához, a felső lépcsőről sikoltozva lebukott, a széttört üvegedény meztelen kislábát felvérezte. Az inas gyerek harsogva nevetett:

— Te Pali, már megint „bevagy” rugva.

Pali szegény csakugyan már megint „be volt rugva.” Rendesen beszélni ugyan még nem tudott, de berugni, azt már megtanították,

A Budapesti ut különösen a csatolást megelőző napokban különös esti képet mutatott. Hat-hét óra között lehetetlen volt az uttest külső szakaszán áthaladni anélkül, hogy minduntalan botorkáló részeg emberek ne akadályozták volna a békés továbbjutást.

Azonban nemcsak azokban a napokban és nem kizárólag Szentistván környékén, néha egészen a belvárosban is visszatartó látványt

nyújtó gyanus állapotban levő alakok vonták magukra a figyelmet.

Szerencsére ez a helyzet némileg változott, de még most is akárhányszor megtörténik, hogy a legnépesebb utvonalon is nagyon borköz, állapotot bizonyító emberek kelle metlenkednek.

A hatóságnak valamivel szigorúbban kellene kezelnie az ilyen nem izléses képet nyújtó italos alakokat.

55-ik Jótékony-célú Magyar Királyi Állami SORSJÁTÉK

Főnyeremény:

30.000 P

A ZONKIVÜL

20.000 pengő

15.000 pengő

10.000 pengő

5.000 pengő

összesen

17.000 különböző nyeremény. Egész sorsjegy 3 P. Fél sorsjegy 1.50 P. Huzás: 1930. december hó 10-én délután 3 órakor.

HIREK a megszállott Bácskából

— **Lemondás.** A Bácskai Gazdasági Egyesület igazgatósági ülést tartott, amelyen a decemberi zombori gazdakongresszus előkészületeiről s az egyesületi igazgató számadásainak felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentéséről tárgyaltak s megállapították, hogy az igazgató a költségvetés kereteit több esetben túllépte. Tárgyalta ezután az igazgatósági ülés Inhoff József igazgató lemondását is, amelyet elfogadott, szolgálati érdemeiért jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánította s végkielégítésül egyévi fizetést szavazott meg számára.

— **Az aljegyző és az elfogatos.** A dunai csárdából visszatérőben Viratincsev Alekszander községi aljegyző el akarta venni a gyeplőt Laboda János községi elfogatosától, aki azonban nem engedte, hogy az aljegyző hajtson. Viratincsev ezen annyira felbőszült, hogy lelökte a kocsiról Labodát, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Az ügynek a bíróság előtt folytatása lesz.

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

A húgysavas csapadékot feloldja és nyének képződését megakadályozza a reuma fájdalmakat megszünteti a vese- és hólyaghomokot eltávolítja a cukorbetegség gyógyítására.

Üzletvezetőség: Budapest, Erzsébet tér 1. sz.

— **Radanováci csendélet.** Takács István szabadkai fiatalember 2 társával együtt felkereste Radanovácson volt vadházasársát, Ildai Ilonkát, aki jelenleg Berkes Mihály ottani legényét boldogítja. Takács kérlelte Ildai Ilonát, hogy térjen vissza hozzá, Ilona azonban Miska mellett döntött. Ebből szövtánc keletkezett, majd verekedés, amelyben a 3 Berkes testvér is és Ildai Ilonka is résztvettek. Eredmény: 2 súlyos és 5 könnyű sebesült. A súlyosak kórházba, a könnyűek hűvösre kerültek.

Irodalom.

A megváltozott Afrika

Kittenberger Kálmán új Afrika-kötete.

A népszerű és nemes magyar afrikai vadász most megjelent új könyvében páratlanul érdekes és minden olvasót lenyűgöző, díszes kiállítású kötetet kap kezébe a magyar közönség. Ebben az új könyvében arról a vadász és kutató utjáról számol be, amelyet 1928-29-ben a másik neves magyar vadász, nagybányai Horthy Jenő és a kormányzó fia, nagybányai vitéz Horthy István társaságában tett meg, s amelyen Uganda és Kongó vadász-területeit, őserdőt, néger telepeit barangolta be. Ez a testes kötet a mai, a romantikus primitívségből már kibontakozó, a civilizáció felé mindinkább közeledő, a „megváltozott” Afrikáról fest érdekes, egyéni szempontokkal teli, egyéni élményekben gazdag képet. A legélvezetesebb utazási és vadász-könyvek egyike Kittenberger uti beszámolója. Vakmerő vadász-kalandok, amelyek méltán izgathatják annak képzeletét is, aki nem vadász ember, a vadász emberben pedig lelkes ámulatot keltenek. Az Afrikai természet exotikus színei, a benszülöttek életének vonzó, sokszor szeretetreméltó humoru jelenetei a férfias bátorság és kitartás, minden veszedelemmel és nehézséggel való dacoltnudás dokumentumai váltakoznak ebben a szép könyvben, mely minélvígig a bravuros elvégzett nehéz feladatra való visszaemlékezés derült hangján van írva.

Kittenberger Kálmán neve, mint Afrika-utazóé, természetbuvaré és vadászé, nemcsak nálunk ismeretes. Első könyvét, az oly emlékezetes sikert aratott „Vadász- és gyűjtő uton Kelet-Afrikába” című uti emlékeit lefordították angolra, s egyik legelőkelőbb londoni cég kiadásában jelent meg, francia kiadása most van éppen sajtó alatt. Első kötetéhez hasonló sikert ígér „A megváltozott Afrika” is, amely a Franklin-Társulat kiadásában, sok gyönyörű fény-

képfelvétellel illusztrálva, minden kép díszes köntösben, előreláthatóan az egész magyar olvasóközönséget meg fogja hódítani.

M. kir. rendőrség pécsi kapitány-ága, mint gépjárműkerületi hatóság.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a magánhasználatú gépjár mű és motor erőkpár vezetőket, hogy a 2.0.000/929. R. M. rendelet 76. §. 5. pontja értelmében minden 3 évben, a közhasználatú gépjár művezetők minden évben orvosi vizsgálatnak kötelesek magukat alávetni.

Felhívom tehát Baja város területén lakó magánhasználatú gépjárművek és motorerőkpárak vezetőit, kik vezetői jogosítványukat 1927 december 31-ét megelőzőleg szerezték, továbbá azon közhasználatú gépjárművek vezetőit, kik jogosítványukat 1929. december 31-ig bezárólag szerezték meg, hogy az ellenőrző orvosi vizsgálat megajtése végett folyó évi november hó 29-én d. e. 9 órakor Baján, a m. kir. rendőrkapitányságon okvetlenül jelenjenek meg.

A vizsgára jelentkezőknek magukkal kell hozni:

1. vezetői jogosítványt
2. 3 db. pontosan kitöltött bejelentőlapot
3. az orvosi vizsgálat és a kszállítás költségének fedezésére megvizsgáltankint kb. 4-5 P.

Ha az orvosi vizsgálat a gépjármű vezetőit alkalmasnak találja, e körülményt a gépjármű kerületi hatóság a vezetői jogosítványon feljegyezi.

Az orvosi vizsgálaton való megjelenésnek elmulasztása a vezetői jogosítvány érvénytelenítését vonja maga után.

Pécs, 1930. évi október hó 3-án

Török s. k.

m. kir. rendőrfőtanácsos,
a kapitányság vezetője.

Közgazdaság.

Alacsony termésátlagok.

Közvéleményünk ugyan, hogy az idei termés nem a múltal legjobbak közé, azt azonban, hogy az idei országos termésátlagok mennyire visszamaradtak az előző évek termésátlagaitól, nagyon sokan nem tudják, ugy- azt sem, hogy a hektóliter suly is jelentékeny visszaesést mutat. A 100 kat. holdnál nagyobb birtokok átlagos búzatermése 7,69 q, a 100 holdon aluliaké 6,50 q, együtt 6,97 q: 1929-ben 7,83 q: az átlagos hektóliter pedig a múlt évi 78,80 kg-mal szemben csak 78,02 kg. A rozs átlagtermése a ybirtokon 6,64 q, kisbirtokon 5,85 q, együtt 6,08 q. Az arpa termésátlaga nagybirtokon 7,33 p, kisbirtokon 6,44 q, együtt 6,74 q. A zab átlagos hektólitersúlya a múlt évi 45,00 kg-mal szemben csak 42,4 kg, az átlagtermés pedig nagybirtokon 5,43 q, kisbirtokon 4,65 q, együtt 4,99 q.

Igaz ugyan, hogy az idei tavaszi időjárás sem volt kedvező, amit különösen a tavaszi kalászosok sulylettek meg, mert sokkalta erőteljesebb földbe kerültek, mint az ősziak. E tekintetben különösen a zabot kell kiemelniünk, amely rendszerint legmészebb kerül az istállótrágyától, s műtrágyát sem kap. A buza lecsökkent hektólitersúlyának is az az oka, hogy nem volt a talajban elegendő táplálóanyag. Nehéz és sikeződős búzát csak olyan talajban lehet evelni, amely bőven tartalmaz táplálóanyagokat. Pedig a kiváló minőségű dus sikértartamu búzáért lényegesen magasabb árakat lehet elérni a hivatalos készáruipiaci jegyzésnél. Pl. október 29-én a 80 kg-os buza hivatalos

árjegyzése 15,90 pengő volt, holott 81 kg-os tiszai búzáért ugyanaz nap 16,50 érték el. Minél jobb a buza, annál magasabb ár lehet vele elérni. Nem szabad tehát a ga dának a tal arékösséget úgy értelmezni, hogy talajától trágyát, műtrágyát megvon, mert ez k pénzbe kerülnek. Az ilyen takarékoságnak csak egy következménye lehet, az, hogy termésé és annak hektólitersúlya évről-évre csökken, míg végre kiesiny termését se tudja eladni, annak silánysága miatt. A traktor, a vetőmag, a műtrágyaakció be zün'etésé ek káros hatása máris meglátszik.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető

DR. MAMUSICH JÓZSEF.

Én is Philips rádiót veszek!..

Az új Philips Mestermű 2531. sz.

Valóban Európát hozza!

Legmodernebb technika.

Tökéletes hangszer.

Részletre is beszerezhető.

Kérjen okvetlen leírást.

U—R—A—N—I—A

1930. november 15-én, szombaton 6 fél 9. 16-án, vasárnap fél 4, 6 fél 9.

Metro Goldwyn filmgyár bemutatja e szezon legnagyobb filmjét

HOLLYWOOD REVÜ

élmény, cselekmény nélkül. Főszerepben: John Gilbert, Norma Schearrer, Buster Keaton, Bessie Lowe, Karl Dane, Conrad Nagel, Marion Davies, William Haines, Joan Crawford, Charles King, Anita Page, Maria Dressler, Jack Benny, Stan és Pan, Brox Sisters és Albertine Rasch ballet. Kisérő filmje:

MIKY, MINT FAIRBANKS

Magyar hirdó.

hangos rajzfilm

Magyar hirdó.

Apró hirdetések.

Bergschire fél éves tenyész koca süldek eladók. Cim a kiadóban.

Elavult régi Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra

Rádió készülékek kedvező részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja. (városháza alatt.)

Figyelem!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján 28 év óta fennálló első

„Hattyu”

Gőzmosó damba

elő állított ing és gallért Baján a legolcsóbban és legújabb módszer szerint tükör fényesen lesz előállítva. Törés kizárva gallér tisztítás drb. kint 10 fillér, azonkívül mindenféle fehérműt a legolcsóbban tisztítok és mindenféle fehérmű tisztítás 8 napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antai B.

Péter-Pál-utca 1. a plébánia templom mögött.

Bajai tej és vajüzem

(ROSENFELD)

(Takarékpénztár-utca 1.)

Telefon: 84. (udvar) Telefon: 84.

ajánlja legjobb minőségű

palackozott teljes tejt, házhoz szállítva

literenként 26 f. csarnokban átvéve 24 fillér árban.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4 P. 10, 20, 50 dkg. csomagban

Friss turó kg-ként . . . 0.40 P.

Tejszín literenként . . . 2.50 P.

Tejfei literenként . . . 1.60 P.

főlözött tej (kitűnő, baromfiaknak és malacoknak, literje 5 fillér.)

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk.

Tessék egy próbát tenni!

Szerény, gyermekszerető urileányt

keresek háziasszonyul.

Varnitudo, németül beszélő előnyben. Cim a kiadóban.

Üzlet áthelyezés.

Vanszerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló

órás és ékszerész üzletemet

Vörösmarty Mihály-u. 1. sz. alól Erzsébet kir.-u. 6. sz. alá helyeztem át. (A Bajai Kereskedelmi és Iparbankkal szemben.)

Midőn a nagyérdemű közönség szives támogatásért köszönetemet fejezem ki, egyben kérem további szives támogatását

tisztelettel

SZEILE FERENC

KALOR

akályhák királya

előnyösen

beszerezhető

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Takarékpénztár-utca 2.

üzlethelyiség

kiadó.

Ejjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva nov. 10-től nov. 17-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

VARRÓGÉP

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Nyomatott az „UJ ELET” r.-t. könyvnyomdájában Baján.

Ha még nem vett kiváló önborotva pengét olcsón, úgy forduljon UTRY-hoz.

Baja. Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.

A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

LAKY

bérautója

megrendelhető,

helyben és vidékre

Telefonszám: 375.

Sezionok, matracok, szalon és uriszoba garniturák, mindenféle kárpitos áruk

fizetési kedvezménnyel is

kaphatók

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog-tér 1. (Hitel Bank alatt.)

Javitások és alakítások.

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny — kiszolgálás melyet — adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőink

legolcsóbban nálunk étkezhet,

mert OLCSÓ árainkból külön kedvezményképpen

(P. 1.50 es menüt kivéve) **10%** engedményt adunk

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem az utazáskor, mert szemben vagyunk a KELETI PÁLYAUDVARRAL.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

PARK NAGYSZALLODA, Budapest, VIII., Baross-tér 10.

(Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.)

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete